

τωλ.) δ) 'Υπὸ τὸν τύπ. ἀλουποῦ καὶ κόττα παιζεται ώς ἔξης. Οἱ παῖκται συμπλέκοντες τὰς χειρας σχηματίζουν κύκλον, ὁ ὅποιος ἀνοίγεται εἰς ἐν μέρος διὰ νὰ σχήματισθῇ θύρα. Ἐκατέρωθεν τῆς θύρας κάθηνται ἡ ἀλώπηξ καὶ ἡ νοικοκυρά, ἡ ὅποια κρατεῖ λίθον μὲ σχοινίον, ὅστις συμβολίζει τὴν κότταν. Ἡ νοικοκυρά ἔρωτᾶ τὴν ἀλώπεκα διατί τῆς ἐπῆρε τὴν κότταν, ἔκεινη δὲ ἀποκρίνεται ὅτι δὲν εἶχε νὰ ἀποκρέψῃ καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐπῆρε. Τότε ἡ νοικοκυρά τὴν καταδιώκει πέριξ τοῦ κύκλου καὶ ἄμα τὴν συλλάβῃ ἀνταλλάσσουν τὰς θέσεις των Πελοπν. (Μαυρίχ.)

4) Σανὶς παφεμβαλλομένη διὰ μηχανικοῦ μέσου μεταξὺ τῆς φτερωτῆς τοῦ μύλου καὶ τῆς λεγομένης δίπλας καὶ κωλύουσα τὸ ὕδωρ νὰ πάτηῃ ἐπὶ τῆς φτερωτῆς, οὕτω δὲ παύει ἡ κίνησις τοῦ μύλου Πελοπν. (Λεντεκ.) 5) Μέγας ξύλινος σφήνη ἐμπτηγνυόμενος ἐπὶ τοῦ μοχλοῦ κάτωθεν τοῦ τροχοῦ τοῦ ὑδρομύλου διὰ νὰ συγκρατῇ αὐτὸν ἐν τῇ θέσει του Στερελλ. (Αἴτωλ.) 6) Εἰδος σταφυλῆς, ὁ ἀλλαχοῦ λεγόμενος φοδίτης ἡ παραλλαγή τις αὐτοῦ (ἡ ὀνομασία διὰ τὴν δμοιότητα τοῦ χρώματος πρὸς τὸ τῆς ἀλώπεκος) Ζάχ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Πάτρ.) 7) Υδροπέπων ἐπιμήκους σχήματος Λῆμν. 8) Ὁπή προερχομένη ἐξ ἐγκαύματος σπινθῆρος ἡ ἀλλης αἰτίας Πελοπν. (Λακων. Μάν.): "Ἐπεο' ἔνα κάρβουνο 'ς τὸ φουστάνι μου καὶ τὸ γόμισε ἀλεποῦδες Μάν. 9) 'Υπὸ τὸν τύπ. τῆς ἀλεποῦς τὸ μετάξι, φυτὰ τοῦ γένους ἐπιθύμου (cuscuta) τῆς τάξεως τῶν περιαλλοκαυλωδῶν (convolvulaceae) Πελοπν. Συνών. ἀμπελοκλάδι, ἀμπελοκλαδόχορτο, μαλλιὰ τῆς Παναγίας (ιδ. μαλλί), νεραϊδόνημα, τῆς κουρούνας τὸ μετάξι (ιδ. μετάξι). 10) 'Υπὸ τὸν τύπ. τῆς ἀλεποῦς τὰ κρεμαστά, εἰδος θάμνου, τοῦ δοπίου διὰ τοῦ προστατεύομενος παρέχει ἀφέψημα ώς καθαρικὸν Θράκη.

'Η λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀλεποῦ Ηπ. Κέρκη Πελοπν. (Λακων.) Ἀλ'ποῦ Πελοπν. (Άρχαδ.)

Πβ. ἀλεπός.

***ἀλεπούδα** ἡ, ἀλουπούδα Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀλ-λουπούδα Καλαβρ. (Καρδ.) ἀλαπούδα Καλαβρ. (Μπόβ.) 'λουπούδα Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀλεποῦ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ούδα.

'Αλώπηξ. Συνών. ίδ. ἐν λ. *ἀλέπα.

ἀλεπούδακι τό, κοιν. ἀλεπούδακ' Προπ. (Πάνορμ.) κ. ἀ. ἀλιπούδακ' βόρ. Ιδιώμ.

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀλεπούδι.

Τὸ νεογνὸν τῆς ἀλώπεκος ἡ μικρὰ ἀλώπηξ ἔνθ' ἀν.: Παροιμ. 'Η ἀλεποῦ ἐκατὸ χρονῶν, τ' ἀλεπούδακια ἐκατὸ δέκα (περὶ τῆς σημ. ίδ. ἀλεποῦ 1 ἐν τῇ συνών. παροιμ. ἡ ἀλεποῦ ἐκατὸ χρονῶν καὶ τὸ ἀλεπόπουλο ἐκατὸ δέκα) πολλαχ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀλεπάκι.

***ἀλεπούδελλα** ἡ, ἀλουπούδελλα Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀλεποῦ διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλα.

Μικρὰ ἀλώπηξ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀλεπάκι.

ἀλεπούδελλι τό, Λέσβ. (Μυτιλήν.) ἀλιπ' δέλλι' Κυδων. ἀλ' π' δέλλι' Λέσβ.

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀλεποῦ διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλι.

Τὸ νεογνὸν τῆς ἀλώπεκος ἡ μικρὰ ἀλώπηξ ἔνθ' ἀν.: Παροιμ. 'Η -ρ-ἀλιποῦ ἵκατὸ χρονοῦ τοὶ τ' ἀλιπ' δέλλι' ἵκατὸ δέκα (διὰ τὴν σημ. ίδ. τὴν συνών. παροιμ. ἐν λ. ἀλεποῦ 1) Κυδων. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀλεπάκι. 'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀλεπούδελλις καὶ ώς ἐπών. Λέσβ.

ἀλεπούδερα ἡ, Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀλεποῦ παρὰ τὸ θέμ. τοῦ πληθ. ἀλεποῦ δεσ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έρα.

Δέρμα ἀλώπεκος. Συνών. ίδ. ἐν λ. *ἀλεπεά.

ἀλεπούδεύω ἀμάρτ. ἀλεπούδεύω Χίος ἡλαπούδεύω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀλεποῦ παρὰ τὸ θέμ. τοῦ πληθ. ἀλεποῦ δεσ.

1) Ἔρπω, βαίνω τετραποδητί, ἐπὶ νηπίου Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) : Τὸ μωρὸν ἐρχίντεν νὰ ἡλαπούδεύῃ (ἐρχίντεν = ἡρχισε) Κερασ. Συνών. ἀρχοντεύω, ἀρχοντὸν δίζω, μονορτσαλεύω. β) Μεταφ. ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ τὰς σωματικάς μου δυνάμεις, ἐπὶ ἀσθενοῦς Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.): Άρρωστον ἐρχίνεσεν καὶ ἡλαπούδεν' (δι ἀσθενῆς ἡρχισε κτλ.) Χαλδ. γ) Ἀναλαμβάνω οἰκονομικῶς Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.): Εὔρεν καλὸν δουλείαν καὶ ἡλαπούδεν' (ηρχε καλὴν ἐργασίαν καὶ ἀρχίζει ν' ἀποκαθίσταται οἰκονομικῶς) Χαλδ. 2) Φέρομαι πανούργως, πονηρεύομαι Χίος.

ἀλεπούδι τό, ἀλουπούδιν Κύπρ. ἀλουπούδι Ηπ. Κύθηρ. ἀλουπούδ' Μακεδ. ἀλεπούδιν Χίος (Καρδάμ.) ἀλεπούδι ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,455 — Λεξ. Μ. Εγκυκλ. ἀλεπούδ' Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) ἀλιπούδ' Κυδων.

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀλεποῦ ἡ ἀλεπός.

1) Τὸ νεογνὸν τῆς ἀλώπεκος ἡ μικρὰ ἀλώπηξ Ηπ. Κυδων. Κύπρ. Μακεδ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) Χίος (Καρδάμ.) — ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,455 — Λεξ. Μ. Εγκυκλ. : 'Η ἀλεποῦ ἐκατὸ χρονῶν καὶ τ' ἀλεπούδια ἐκατὸ δέκα (ἐπὶ θρασέος καὶ προπετοῦς νεανίσκου ἀντιλέγοντος εἰς τοὺς πρεσβυτέρους. Πβ. ἀλεποῦ 1, ἀλεπούδακι, ἀλεπούδελλι) ΝΠολίτ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀλεπάκι. 2) Ξύλον τοῦ ἀχθοφόρου χρησιμοποιούμενον ώς μοχλὸς πρὸς ἀνέγερσιν βάρους Κύθηρ.

ἀλεπούδια ἡ, Θράκη. (Σαρεκκλ. κ. ἀ.) Κωνπλ. Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Βλαστ. ἀλιπούδια Θράκη. (Άδριανούπ. ΑΙν.) Λῆμν. κ. ἀ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀλεποῦ παρὰ τὸ θέμ. τοῦ πληθ. ἀλεποῦ δεσ. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Πανουργία, πονηρία (ώς ἡ τῆς ἀλώπεκος) ἔνθ' ἀν.: Αύτὲς οἱ ἀλεπούδεις ποῦ κάμνεις δὲν περνοῦν Χίος Ν' ἀφήσης αὐτὲς τές ἀλεπούδεις! Σαρεκκλ. Μᾶς ἔπιξι μάν ἀλιπούδια κὶ τοὺς φούνι κὶ δὲν κρυών Λῆμν. 'Η σημ. καὶ παρὰ Σομ. Συνών. ἀλεπήσιος 2, ἀλεπιά, ἀλεπότη, ἀλεπωσύνη. Πβ. ἀλεπογανεά. 2) Τόπος, ἔνθα συχνάζουν ἀλώπεκες Χίος. 'Η λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀλεπούδια καὶ Ἀλεπούδεις Χίος.

***ἀλεπούδιάρις** ἐπίθ. Ούδ. ἀλεπούδιάρικο Κωνπλ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀλεπούδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έρις.

Φιλοπαίγμων: 'Αλεπούδιάρικο παιδί. Συνών. παιγνιδιάρις.

